

**การดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ
การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร (R2R)**

กำหนดหัวข้อ R2R

สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก
2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร

เป้าหมาย

ศึกษาสภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ของเกษตรกรของแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน จำนวน 33 คน

การวางแผนขั้นตอนการดำเนินงาน

กระบวนการ/วิธีการ	ช่วงเวลา
1. ประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอ	มกราคม 2566
2. แต่งตั้งคณะทำงาน R2R	กุมภาพันธ์ 2566
3. ประชุมคณะทำงาน R2R - กำหนดหัวข้อ - กำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน	มีนาคม 2566
4. วางแผนการดำเนินงาน - กำหนดเครื่องมือในการดำเนินงาน	มีนาคม 2566
5. การอบรมและถ่ายทอดความรู้ - การอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร - ติดตาม/สังเกต - วิเคราะห์ข้อมูล	ธันวาคม 2565 - มกราคม 2566 เมษายน 2566 พฤษภาคม 2566
6. ประเมินและสรุปผล และจัดทำบทความ	มิถุนายน 2566
7. เผยแพร่บทความ	สิงหาคม 2566

รายงานการประชุมประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖

วัน อังคาร ที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖

ณ สำนักงานเกษตรอำเภอสองแคว

รายชื่อผู้เข้าประชุม

๑. นางสาวศุภาวดี สุทธิแสน	เกษตรอำเภอสองแคว
๒. นางสาวศุภลักษณ์ ฤทธิแสง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๓. นายณัฐวุฒิ หลวงแก้ว	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
๕. นายวิเชียร วิชัยพันธ์	เจ้าพนักงานการเกษตร
๖. นายเกรียงศักดิ์ มะณี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

เริ่มประชุม ๑๐.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

๑.๑ แจ้งหัวข้อราชการที่ได้รับมาจากการประชุมเกษตรอำเภอ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ ประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๖ ดังนี้

- สรุปผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การสร้างรับรู้ข้อมูลข่าวสารงานส่งเสริมการเกษตร ประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

- รายงานสถานการณ์การปลูกพืชฤดูแล้ง
- การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์พายุฤดูร้อน
- รายงานการต่อทะเบียน วิสาหกิจชุมชน
- สถานการณ์การระบาดศัตรูพืช ในช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
- รายงานความก้าวหน้าผลการเบิกจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ รอบที่

๑ และเร่งรัดการเบิกจ่ายให้ได้ตามเป้าหมาย

๑.๒ แจ้งรายละเอียดการประชุมประจำเดือนหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอฯ และประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอสองแคว ครั้งที่ ๓/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕ ได้แก่

- กำหนดการออกหน่วยบริการอำเภอยิ้ม...เคลื่อนที่ ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๖
- การเลือกตั้งสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด ประเภทผู้แทนเกษตรกร
- การเลือกตั้งสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด ประเภทผู้แทนเกษตรกร
- การงดเว้นการเผาโดยเด็ดขาด ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ - ๓๐

เมษายน ๒๕๖๖

- การยกระดับปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน และฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) ในพื้นที่จังหวัดน่าน

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมครั้งที่แล้ว

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเสนอในที่ประชุมเพื่อทราบ

๔.๑ โครงการการจัดองค์ความรู้ (KM) เรื่องการเลี้ยงผึ้งโพรง ซึ่งได้ถอดองค์ความรู้มาจากนางสาวศุภาวดี สุทธิแสน เกษตรอำเภอสองแคว ได้แบ่งปันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ จัดทำ Infographic อธิบายขั้นตอนการดำเนินงาน และได้ถอดองค์ความรู้ออกมาจัดทำคลิปวิดีโอ โดยมีมติที่ประชุมเห็นชอบให้เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และรอดำเนินการทำการประเมินผลต่อไป

๔.๒ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนางานประจำสู่งานวิจัยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (R๒R) เรื่อง สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ของเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน ได้ดำเนินการวิเคราะห์เชื่อมโยงการดำเนินงาน (R๒R) คน พื้นที่ สินค้า สอดคล้องกับโมเดล BCG จัดทำแบบ Log frame สู่อการเขียนโครงการระยะที่ ๑ พร้อมเครื่องมือในการวิเคราะห์โครงการ SWOT Analysis โดยจัดทำคลิปวิดีโออธิบายขั้นตอนในการดำเนินงานในระยะที่ ๑ ทางมติในที่ประชุมเห็นชอบและดำเนินการต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

- สรุปผลการดำเนินงานของเดือนที่ผ่านมา

มติที่ประชุม : รับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๓๐ น.

ลงชื่อ ผู้บันทึกการประชุม
(นายเกรียงศักดิ์ มณี)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

ลงชื่อ ผู้ตรวจรายงาน
(นางสาวศุภาวดี สุทธิแสน)
เกษตรอำเภอสองแคว

สาระสำคัญ	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	หลักฐาน/แหล่งพิสูจน์	เงื่อนไขความสำเร็จ
จุดมุ่งหมายระดับ แผนงาน (Goal)	ศึกษาสภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ ขาวใหญ่ ของเกษตรกรผู้ปลูกส้ม โอผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสอง แคว จังหวัดน่าน จำนวน 33 ราย	ข้อมูลการผลิตส้มโอ พันธุ์ขาวใหญ่ ของ เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอผา หลัก ตำบลยอด อำเภอ สองแคว จังหวัดน่าน	ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิต ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ของ เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอผา หลัก ตำบลยอด อำเภอ สองแคว จังหวัดน่าน
วัตถุประสงค์ โครงการ (Purpose)	1. เพื่อศึกษาสภาพสังคมและ เศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตส้ม โอพันธุ์ขาวใหญ่ 2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตส้ม โอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร บ้านผาหลัก ตำบลยอด อำเภอ สองแคว จังหวัดน่าน 3. เพื่อศึกษาปัญหาและ ข้อเสนอแนะในการผลิตส้มโอ พันธุ์ขาวใหญ่	เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตร ได้รับข้อมูล สภาพสังคมและ เศรษฐกิจของเกษตรกร การผลิตส้มโอพันธุ์ ขาวใหญ่ รวมทั้งปัญหา และข้อเสนอแนะในการ ผลิตส้มโอของเกษตรกร	ข้อมูลพื้นฐานในการผลิต ส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ แบบ ครบวงจรตั้งแต่ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
ผลผลิต/ผลงาน (Outputs)	1. สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ ขาวใหญ่ ของเกษตรกรเพื่อระบุ ปัญหาที่นำไปสู่การแก้ไขและ พัฒนา	เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรและ เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอ บ้านผาหลักร่วม วิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา และแนวทางการแก้ไข	แนวทางการแก้ไขปัญหา ในการผลิตส้มโอพันธุ์ ขาวใหญ่ของเกษตรกร บ้านผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัด น่าน
กิจกรรม/ปัจจัย (Activities &Inputs)	1. สำนักงานเกษตรอำเภอสอง แคว 2. เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน จำนวน 33 ราย	จัดหาแหล่งเงินทุนและ หน่วยงานในการ สนับสนุนปัจจัยการ ผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่	ได้รับการสนับสนุนจาก หน่วยงานต่างๆ

โครงการวิจัย Routine to Research (R2R)

ชื่อโครงการวิจัย

(ภาษาไทย) สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน

(ภาษาอังกฤษ) The Production of Khao Yai Pomelo by Pha Lak Pomelo Collaborative Farming in Yod Sub-District, Song Khwae District, Nan Province

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย นางสาวศุภาวดี สุทธิแสน

ชื่อผู้วิจัย นายณัฐวุฒิ หลวงแก้ว¹ นางสาวศุภลักษณ์ ฤทธิผล² นายวิเชียร วิชัยพันธ์³

หน่วยงาน สำนักงานเกษตรอำเภอสองแคว

โทรศัพท์/โทรสาร 054-718967

ความเป็นมาและความสำคัญ

บ้านผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน ประชากรส่วนใหญ่ทำการเกษตร มีทั้งปลูกพืชไร่และไม้ผล โดยส้มโอเป็นไม้ผลที่เกษตรกรบ้านผาหลักปลูกมากที่สุดกว่า 190 ไร่ ช่วงรอยต่อปี 2537-2538 เกษตรกรเริ่มปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวโพดเป็นการปลูกส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ เนื่องจากส้มโอไม่ต้องการการดูแลมาก และใช้ต้นทุนน้อยกว่าข้าวโพด

ปัจจุบันสวนส้มโอขาวใหญ่ในพื้นที่บ้านผาหลักมีอายุหลายปี เริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับปริมาณและคุณภาพผลผลิตที่ลดลง เนื่องจากการจัดการต้นส้มโอที่ไม่เหมาะสม โรคพืชและแมลงศัตรูพืช รวมทั้งคุณภาพของดินเสื่อมโทรม เนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้ในการจัดการปุ๋ยในสวนส้มโอ ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรจะได้ศึกษาถึงสภาพการผลิตส้มโอขาวใหญ่ของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับวางแผนและพัฒนาด้านการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตส้มโอได้อย่างมีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของตลาดในประเทศและต่างประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก
2. เพื่อศึกษาสภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก
3. เพื่อศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรที่ศึกษาคือเกษตรกรของแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก ทั้งหมดจำนวน 33 คน

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- (1) สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร
- (2) สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่
- (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า (1) เกษตรกรที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 50.62 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.85 คน ใช้แรงงาน ในการผลิต ส้มโอเฉลี่ย 2.16 คน และเป็นสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ส้มโอเป็นหลัก เคยเข้ารับการอบรม และ ได้รับ ข่าวสารความรู้จากสื่อต่างๆ มีพื้นที่ผลิตส้มโอเฉลี่ย 5.48 ไร่ และเป็นที่ดินของเกษตรกรเอง รายได้ ของครอบครัวเฉลี่ย 120,500 บาทต่อปี ต้นทุนในการผลิตส้มโอเฉลี่ย 3,088.54 บาทต่อไร่ต่อปี รายได้จากการผลิตส้มโอเฉลี่ย 3,654.54 บาทต่อไร่ต่อปี ขายผลผลิตในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 20 บาท โดยมีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่สวน (2) ต้นพันธุ์ส้มโอนามาจากเพื่อนบ้าน ใช้น้ำจากแหล่งน้ำ ธรรมชาติ ต้นส้มโอมีอายุเฉลี่ย 21.70 ปี มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี กำจัดวัชพืชโดยใช้ แรงงานคน ส้มโอส่วนใหญ่จะพบโรคแคงเกอร์ และเพลี้ยไฟส้ม ส่วนใหญ่ไม่มีการตัดแต่งกิ่ง และ ขยายพันธุ์ส้มโอโดยการตอนกิ่ง ส้มโอจะให้ผลตลอดปี ส่วนการเก็บเกี่ยวจะสังเกตจากต่อมน้ำมันที่ผิว ส้มโอจะโตขึ้น แล้วจึงใช้กรรไกรตัดผลส้มโอ ส่งขายทันที (3) ปัญหาที่พบ คือ เกษตรกรขาดความรู้ และเทคโนโลยีในการผลิตส้มโอ รองลงมาประสบปัญหาโรคและแมลงระบาด ส่วนข้อเสนอแนะของ เกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ต้องการการ สนับสนุนทางด้านความรู้เกี่ยวกับโรคและแมลงของส้มโอและการ ป้องกันกำจัด รวมทั้งข้อเสนอแนะในการใช้ชี้แดดนาเกลือเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรเป็นสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ส้มโอเป็นหลัก เคยเข้ารับ การอบรม และ ได้รับข่าวสารความรู้จากสื่อต่างๆ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ส่งเสริมควรสนับสนุนความรู้การ ผลิตส้มโอผ่านสื่อที่หลากหลาย และกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ในรูปแบบกลุ่ม

2) จากผลการวิจัย พบว่า ต้นทุนในการผลิตส้มโอเฉลี่ย 3,088.54 บาทต่อไร่ต่อปี รายได้ จากการผลิตส้มโอเฉลี่ย 3,654.54 บาทต่อไร่ต่อปี ขายผลผลิตในราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 20 บาท โดย มีพ่อค้าคนกลางมารับซื้อที่สวน จะเห็นได้ว่าราคาในการขายผลผลิตค่อนข้างต่ำ เนื่องจากพ่อค้าคน กลางเป็นคนกำหนดราคา ดังนั้นเกษตรกรควรรวมกลุ่มขายผลผลิต และหาช่องทางการตลาดเพิ่มเติม

3) จากผลการวิจัย พบว่า ต้นส้มโอในพื้นที่มีอายุเฉลี่ย 21.70 ปี และเกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่มีการตัดแต่งกิ่ง ดังนั้นควรส่งเสริมให้เกษตรกรตัดแต่งกิ่งส้มโอเพื่อทำให้โครงสร้างลำต้นแข็งแรง และเพิ่มโอกาสและประสิทธิภาพการออกดอกติดผลดีขึ้น เนื่องจากอายุของต้นส้มโอที่มาก

4) จากผลการวิจัย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติและไม่มีระบบ ให้น้ำ ดังนั้นควรส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ระบบน้ำในแปลงส้มโอ เพื่อให้ส้มโอได้รับน้ำในปริมาณที่ เหมาะสม ผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น

5) จากผลการวิจัย พบว่า ส้มโอส่วนใหญ่จะพบโรคแคงเกอร์ และเพลี้ยไฟส้ม ด้านปัญหา ที่พบ คือ เกษตรกรขาดความรู้และเทคโนโลยีในการผลิตส้มโอ รองลงมาประสบปัญหาโรคและแมลง ระบาด ดังนั้น ควรร่วมบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆ ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีในการผลิต ส้มโอรวมทั้งการจัดการโรคและแมลงในส้มโอ

6) จาก ภูมิปัญญา "ชี้แดดนาเกลือ" ของปราชญ์ชาวบ้าน โดยการใช้เกลือโรยบริเวณโคน ต้น ช่วยให้เนื้อแน่น สีสดและรสชาติหวานขึ้น โดยมีผลจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นควร จัดทำทดลอง ศึกษาและเรียนรู้ เพื่อนำผลมาปรับใช้ในพื้นที่ต่อไป

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เรื่อง สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก
ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน

คำชี้แจง :

1. แบบสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประกอบโครงการวิจัย Routine to Research (R2R) กรมส่งเสริมการเกษตร เรื่อง สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ ของเกษตรกรแปลงใหญ่ส้มโอผาหลัก ตำบลยอด อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษา จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้กรุณาตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

2. ข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เพื่อการจัดทำโครงการวิจัย Routine to Research (R2R) เท่านั้น

3. แบบสัมภาษณ์มีทั้งหมด 1 ส่วน ทั้งหมด 3 ตอน จำนวน 6 หน้า ประกอบด้วย

3.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่

3.2 สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร

3.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่

4. สำนักงานเกษตรอำเภอสองแคว ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ และให้ความร่วมมืออย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่

คำแนะนำ : ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ตอบฟัง แล้วผู้ตอบทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ต้องการและเติมข้อความหรือตัวเลขลงในช่องว่าง.....ที่กำหนดให้ ตามที่ผู้ตอบคิดว่าตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ   1) ชาย   2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด (ตอบเพียง 1 ข้อ)
 1) ประถมศึกษา   2) มัธยมศึกษาตอนต้น
 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.   4) อนุปริญญา
 5) ปริญญาตรี   6) ไม่ได้เรียนหนังสือ
 7) อื่น ๆ
4. พื้นที่ปลูกส้มโอขาวใหญ่ทั้งหมด.....ไร่.....งาน
 เป็นของตนเอง.....ไร่.....งาน
 เช่า.....ไร่.....งาน
 อื่นๆ.....ไร่.....งาน
5. ตำแหน่งทางสังคม
 1) ไม่มี
 2) มี ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 2.1) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน   2.2) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน/สารวัตรกำนัน
 2.3) สมาชิกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อบต./เทศบาล
 2.4) คณะกรรมการหมู่บ้าน   2.5) อาสาสมัครเกษตร
 2.6) สมาชิกสภาเกษตรกร   2.7) อื่น ๆ ระบุ.....
6. การเป็นสมาชิกกลุ่ม/องค์กรการเกษตร
 1) ไม่เป็น
 2) เป็น ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 2.1) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร   2.2) วิสาหกิจชุมชน
 2.3) กลุ่มเกษตรกร(กลุ่มธรรมชาติ)   2.4) กลุ่มแปลงใหญ่
 2.5) กลุ่ม ชกส.   2.6) อื่น ๆ ระบุ.....
7. รายได้จากการผลิตส้มโอ.....บาท/ปี
8. หนี้สินจากการผลิตส้มโอ.....บาท/ปี

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร

1. ลักษณะพื้นที่ปลูก

- 1) ที่ราบลุ่ม   2) ที่ดอน   3) อื่นๆ (ระบุ).....

2. ลักษณะดินที่ปลูก

- 1) ดินเหนียว   2) ดินร่วนปนทราย
 3) ดินร่วน   4) อื่นๆ (ระบุ).....

3. มีการส่งตัวอย่างดินเพื่อทำการวิเคราะห์สภาพดินและธาตุอาหารในดิน

- 1) ไม่เคย
 2) เคย จำนวน.....ครั้ง

4. ต้นพันธุ์ที่นำมาปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ซื้อจากต่างจังหวัด   2) ได้มาจากเพื่อนบ้าน   3) อื่นๆ (ระบุ).....

5. อายุเฉลี่ยต้นส้มโอของท่าน.....ปี

6. ระยะการปลูกส้มโอ.....เมตร

7. ความลึกของการปลูกส้มโอ.....เซนติเมตร

8. ท่านมีการตัดแต่งกิ่งส้มโอหรือไม่

- 1) ไม่เคย
 2) เคย จำนวน.....ครั้ง

9. แหล่งน้ำที่ใช้

- 1) ไม่มีแหล่งน้ำ
 2) มีแหล่งน้ำ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 2.1) คลองชลประทาน   2.2) แม่น้ำ/คลองสาธารณะ
 2.3) สระน้ำ   2.4) บ่อน้ำตื้น
 2.5) บ่อบาดาล   2.6) น้ำฝน
 2.7) อื่นๆ (ระบุ).....

10. การใส่ปุ๋ย

- 1) ไม่ใส่
 2) ใส่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 2.1) ปุ๋ยเคมี   2.2) ปุ๋ยคอก   2.3) ปุ๋ยหมัก
 2.4) ปุ๋ยอื่นๆ (ระบุ).....

11. จำนวนการใส่ปุ๋ย.....ครั้ง/ปี

12. โรคพืชที่พบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) โรคยางไหล	☐ 2) โรคโคนเน่าและรากเน่า
☐ 3) โรคใบแก้ว	☐ 4) โรคแคงเกอร์
☐ 5) โรคจุดสนิม	☐ 6) โรคราสีชมพู
☐ 7) โรคราดำ	☐ 8) โรคอื่นๆ (ระบุ).....

13. แมลงศัตรูพืชที่พบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) เพลี้ยไฟพริก	☐ 2) หนอนขนอบใบส้ม
☐ 3) หนอนเจาะผลส้มโอ	☐ 4) หนอนผีดาซส้ม
☐ 5) เพลี้ยหอยสีแดงแคลิฟอร์เนีย	☐ 6) เพลี้ยแป้ง
☐ 7) เพลี้ยไก่แจ้ส้ม	☐ 8) ผีเสื้อมวนหวาน
☐ 9) แมลงค่อมทอง	☐ 10) โรคอื่นๆ (ระบุ).....

14. วิธีการกำจัดโรคพืชและศัตรูพืช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ 1) ใช้กับดัก (ระบุ).....	☐ 2) ใช้สารเคมี (ระบุ).....
☐ 3) ใช้สารชีวภัณฑ์ (ระบุ).....	☐ 4) ใช้วิธีผสมผสาน (ระบุ).....
☐ 5) อื่นๆ (ระบุ).....	

15. ท่านมีการปลดปล่อยอ่อนทิ้งในกรณีที่ติดผลมากเกินไป

- 1) ทำ
 2) ไม่ได้ทำ

16. ท่านมีการขยายพันธุ์ส้มโอโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) ไม่มี
 2) มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 2.1) ตอนกิ่ง   2.2) ตัดตา   2.3) อื่นๆ (ระบุ).....

17. ท่านจำหน่ายผลผลิตโดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) จำหน่ายเอง   2) พ่อค้าในท้องถิ่น
 3) พ่อค้าต่างถิ่น   4) ขายผ่านกลุ่มเกษตรกร
 5) อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่

3.1 ปัญหาในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร

คำแนะนำ : ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ตอบฟัง แล้วผู้ตอบโปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้ เป็นปัญหาในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร มากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย √ ลงใน ตามระดับปัญหา ตามที่ผู้ตอบคิดว่าตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา				
	1 น้อยที่สุด	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
1. ปริมาณน้ำไม่เพียงพอในการผลิต					
2. ผลผลิตราคาต่ำ					
3. ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต					
4. การขนส่งไม่สะดวก					
5. ไม่มีพื้นที่เป็นของตนเอง					
6. ปัญหาน้ำท่วม					
7. ขาดความรู้เรื่องการให้น้ำตามระยะการเติบโตของส้มโอปลูกได้อย่างเหมาะสม					
8. ขาดการเก็บตัวอย่างดินและการตรวจสอบคุณภาพดิน					
9. ขาดความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยตามระยะการเติบโตของส้มโออย่างเหมาะสม					
10. ขาดความรู้เรื่องการป้องกันโรค/แมลง					
11. ขาดความรู้เรื่องการเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวส้มโอ					
12. ขาดความรู้เรื่องการขนย้าย การเก็บรักษาและการรวบรวมผลผลิต					
13. ขาดแคลนแรงงาน					
14. ขาดการศึกษาดูงานเกี่ยวกับการผลิตส้มโอ					
15. ขาดการเข้าถึงสื่อสิ่งพิมพ์ในการเข้าถึงความรู้เกี่ยวกับการผลิตส้มโอ					
16. ขาดการใช้สื่อออนไลน์ ในการเข้าถึงความรู้ เช่น ยูทูป เฟสบุ๊ค ไลน์ เกี่ยวกับการผลิตส้มโอ					

ประเด็นปัญหา	ระดับปัญหา				
	1 น้อยที่สุด	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
17. ไม่มีต้นพันธุ์คุณภาพดี					
18. ขาดแคลนทุนในการผลิต					
19. ขาดการใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลง					
20. ปัญหาเรื่องสภาพอากาศ					

3.2 ข้อเสนอแนะในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร

คำแนะนำ : ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ตอบฟัง แล้วผู้ตอบโปรดแสดงความคิดเห็นว่าประเด็นต่อไปนี้ เป็นข้อเสนอแนะในการผลิตส้มโอพันธุ์ขาวใหญ่ของเกษตรกร มากน้อยเพียงใด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามระดับข้อเสนอแนะตามที่ผู้ตอบคิดว่าตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ข้อเสนอแนะ				
	1 น้อยที่สุด	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
1.ด้านความรู้					
1.1 เจ้าหน้าที่ควรอบรมให้ความรู้เรื่องการให้น้ำตามระยะการเติบโตของส้มโอ					
1.2 เจ้าหน้าที่ควรอบรมให้ความรู้การเก็บตัวอย่างดินและการตรวจสอบคุณภาพดิน					
1.3 เจ้าหน้าที่ควรอบรมให้ความรู้เรื่องการใส่ปุ๋ยตามระยะการเติบโตของส้มโออย่างเหมาะสม					
1.4 เจ้าหน้าที่ควรอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันโรค/แมลง					
1.5 เจ้าหน้าที่ควรอบรมให้ความรู้เรื่องการขนย้าย การเก็บรักษาและการรวบรวมผลผลิต					

ประเด็นข้อเสนอแนะ	ข้อเสนอแนะ				
	1 น้อยที่สุด	2 น้อย	3 ปาน กลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
2.ด้านวิธีการส่งเสริม					
2.1 เจ้าหน้าที่ออกติดตามเยี่ยมแปลงของเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ					
2.2 เจ้าหน้าที่ควรจัดการฝึกอบรมหรือสาธิตให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร					
2.3 เจ้าหน้าที่ควรจัดศึกษาดูงานนอกสถานที่					
2.4 เจ้าหน้าที่ควรจัดทำเอกสารหรือคู่มือ แผ่นพับเกี่ยวกับการผลิตส้มโอ					
2.5 เจ้าหน้าที่ควรใช้สื่อออนไลน์ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตส้มโอ					
3.ด้านการสนับสนุน					
3.1 เจ้าหน้าที่ควรสนับสนุนหาต้นพันธุ์ที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสม					
3.2 เจ้าหน้าที่ควรสนับสนุนหาปุ๋ยที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสม					
3.3 เจ้าหน้าที่ควรจัดหาแหล่งจำหน่ายสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัด โรคและแมลง ที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสม					
3.4 เจ้าหน้าที่ควรจัดหาตลาดออนไลน์ในการจำหน่ายส้มโอ					
3.5 เจ้าหน้าที่ควรสนับสนุนเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ใช้ในกระบวนการผลิตส้มโอ					